

Ковалевський Л.Г., кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри світового господарства
і міжнародної економічної інтеграції
Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі

Коровайченко Н.Ю., кандидат економічних наук,
доцент кафедри світового господарства
і міжнародної економічної інтеграції
Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі

СВІТОВИЙ АВТОМОБІЛЬНИЙ РИНОК: СУЧАСНИЙ СТАН, ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Анотація. Стаття присвячена актуальній проблемі – аналізу сучасного стану, особливостям і перспективам розвитку світового автомобільного ринку. Проаналізовано динаміку виробництва автомобілів у світі та провідних країнах-лідерах. Досліджено виробництво й продажі автотранспортних засобів у розрізі регіонів світу і доведено, що на країни Азії та Близького Сходу припадає майже половина від їх загальних обсягів. Встановлено, що за останні роки Китай став світовим лідером як з виробництва, так і з продажів автотранспортних засобів та значно перевершує США, Японію, Німеччину та інші країни. Визначено найбільші світові автоконцерни, продажі яких перевищили мільйон одиниць. Виявлено особливості розвитку світового автомобільного ринку в сучасних умовах. Визначено перспективи розвитку світового автомобільного ринку до 2030 року.

Ключові слова: автомобілебудування, світовий автомобільний ринок, автоконцерни, виробництво, продажі, динаміка, тенденції, конкуренція, рейтинг країни, регіон, перспективи розвитку.

Постановка проблеми. Світовий автомобільний ринок у сучасних умовах – це один з найбільш розвинених товарних ринків світу, на якому сконцентрована величезна кількість виробників та продавців автотранспортних засобів. Він відрізняється постійною і жорсткою конкуренцією між виробниками, особливо в сегменті легкових автомобілів. Провідні світові автоконцерни з року в рік виборюють своїх споживачів, здійснюючи постійний пошук нових ринків збуту автомобільної продукції. Світовий автомобільний ринок включає регіональні автомобільні ринки й ринки окремих країн, на яких діють основні транснаціональні корпорації автовиробників.

Автомобільна галузь безпосередньо впливає на технічний прогрес і краще багатьох статистичних викладів свідчить про платоспроможність населення, а відтак, і про рівень життя. Автомобільна промисловість, будучи, з одного боку, великим споживачем матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, а з іншого – одним з основних виробників промислової продукції, відіграє важливу роль у розвитку суспільного виробництва й економіки країни в цілому.

Метою статті є аналіз динаміки, обсягів виробництва й продажів автотранспортних засобів у світі, а також в розрізі регіонів та провідних країнах-лідерах; визначення особливостей і перспектив розвитку світового автомобільного ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню автомобілебудування, світового автомобільного ринку присвячені праці таких вітчизняних вчених: Б.М. Данилишина [1], П.В. Пронози [2], Р.Р. Рифяка [3], Т.Ю. Ладуби [4], Н.Е. Бодрової, К.П. Булатова [5] та інших. Однак, на думку автора, у зазначених та інших наукових працях недостатньо уваги приділено

аналізові світового автомобільного ринку в сучасних умовах, його особливостям та перспективам розвитку.

Виклад основного матеріалу. Найбільшою мірою розвиненість країни характеризують дві галузі: автомобілебудування та літакобудування. У багатьох країнах автомобілебудування є стратегічним сектором економіки, знаходиться на передньому краю розвитку технологій, що поряд із суміжними й допоміжними галузями являє собою значну частку національної промисловості, забезпечуючи велику кількість робочих місць та більшу додану вартість. Інновації, що впроваджуються в автомобільній промисловості, неминуче змушують і інші галузі вдосконалювати свої виробництва. Унаслідок того, що таких галузей досить багато, відбувається піднесення усієї промисловості, а отже, й економіки загалом. Тому дану галузь правомірно вважають локомотивом економіки країни.

На сучасному етапі розвитку світового господарства лібералізація торговельної, виробничо-інвестиційної та фінансової діяльності, необхідність пошуку нових ринків збуту, обумовлена стагнацією внутрішніх ринків економічно розвинутих країн, спонукали автовиробників активізувати й диверсифікувати стратегії інтернаціоналізації бізнесу. Виробничий процес вийшов за межі окремих держав, активізувалися процеси консолідації капіталу автомобільних підприємств, для багатьох виробників автомобілів національні ринки перестали бути пріоритетними, оскільки їх продукція знайшла свого споживача за межами держави [4, с. 184].

Сучасний світовий автомобільний ринок існує в умовах надлишкової пропозиції, зменшеного попиту і жорсткої конкуренції між виробниками. Така ситуація змушує автомобілебудівні компанії, які бажають займати гідні позиції на світовому ринку, йти шляхом об'єднання, концентрації і значного скорочення витрат. Перспективи консолідованих компаній цілком передбачувані, дещо складніше визначити, що чекає незалежних автовиробників, яким дедалі складніше виживати і конкурувати на глобалізованому світовому автомобільному ринку.

З розвитком комп'ютерних технологій зростає вплив Інтернету на розвиток автомобільного ринку. Багато людей користуються Інтернетом для купівлі-продажу вживаних автомобілів. Торгівля новими автомобілями через Інтернет поки що незначна навіть у розвинених країнах.

Наприкінці ХХ століття трійку лідерів на світовому автомобільному ринку склали General Motors, Ford, Chrysler, а на початку ХХІ ст. їх позиції вперше були потіснені японськими автовиробниками Toyota, Nissan, Honda, Mitsubishi [5, с. 78-79].

Зазначимо, якщо в 1998 році світове виробництво автомобілів становило 53 млн. одиниць, у 2000 році – 58,4 млн. од., то напередодні світової фінансово-економічної кризи в 2007 році – 73,3 млн. од. У 2009 році воно зменшилося порівняно з попереднім роком на 12,4% і становило 61,8 млн. од. В 2010 році світова автомобільна промисловість почала виходити з глобальної рецесії – виробництво автомобілів збільшилося порівняно з 2009 роком на 25,8% та сягнуло 77,8 млн. од. Світове виробництво автомобілів у 2014 році становило 89,7 млн. од., що на 2,6% більше показника, досягнутого в 2013 році й на 45,2% перевищує рівень 2009 року [6].

Аналізуючи сучасний стан світового автомобільного ринку, слід зазначити, що в географічному розрізі ситуація істотно відрізняється в різних регіонах планети. Країни Азії та Близького Сходу в 2014 році забезпечили 52,8% світових результатів як у виробництві (47,4 млн. од. – зростання 3%), так і 49% в продажах автомобілів (42,6 млн. од. – зростання 6%). Найпотужнішим гравцем не лише в цьому регіоні, а й загалом у світі залишається Китай (7,3% – зростання виробництва і 7,6% продажів автомобілів). Деякі з азійських ринків, навпаки, переживають скорочення виробництва автотранспортних засобів. Зокрема, в Таїланді, Індії та Малайзії обсяги виробництва знизилися відповідно на 23,5%, 1,5% і 0,8%.

Європейські дані (для 28 країн ЄС та 4 країн Європейської асоціації вільної торгівлі ЕФТА: Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія, Швейцарія) усе ще є значно нижчими докризових рівнів, хоча й спостерігається відчутний тренд на відновлення продажів. У 2014 році виробництво в ЄС становило 17 млн. авто – зростання 5% (18,9% світового виробництва), а продажі склали 14,9 млн. од. – зростання 6% (17,1% світових продажів). Виробництво, яке в докризовий період перебувало на рівні 18 млн. авто, поступово відновлюється. Що ж стосується продажів, незважаючи на погравлення в 2014 році, вони ще не досягли докризових обсягів. Для інших країн

Європи, включаючи Росію та Туреччину, характерним є як зниження обсягів виробництва, так і продажів. Зокрема, в 2014 році в Росії вироблено 1,9 млн. авто – падіння 13,6%, а продажі зменшилися на 10,3% – до 2,5 млн. од.

У Північній Америці (США, Канаді, Мексиці) в 2014 році виробництво автотранспортних засобів навіть перевищило докризовий рівень. Зокрема, було вироблено 17,4 млн. авто (19,4% світового виробництва), а продажі перевищили 19,9 млн. од. (22,9% світових продажів), тобто практично повернулися до попередніх рекордних рівнів.

У Центральній та Південній Америці, після кількох років стійкого зростання, спостерігається відчутний спад – у 2014 році продажі зменшилися на 11%, що спровокувало падіння у виробництві автомобілів на 17%. Зокрема, в Аргентині падіння продажів автомобілів склало 36%, що зумовило зменшення виробництва на 22%. У Бразилії виробництво автомобілів зменшилося на 15,3%.

Виробництво та продажі автомобілів в Африці продовжують своє поступове зростання. Проте, показники все ще виглядають доволі скромно: 0,71 млн. од. вироблених авто – зростання 11% та 1,56 млн. одиниць проданих – зростання 3%. Зокрема, виробництво автотранспортних засобів у Єгипті в 2014 році зменшилося на 30,8%.

Динаміку виробництва автомобілів у деяких країнах світу з 2000 по 2014 рік характеризують дані табл. 1.

Таблиця 1

12 країн – найбільших виробників автотранспортних засобів з 2000 по 2014 рік (тис. одиниць)

Рейтинг у світовому виробництві (2014 р.)	Країна	2000	2010	2011	2012	2013	2014		2014/2013, %
							тис. од.	% до загального обсягу	
1	Китай	2069	18264	18418	19272	22117	23723	26,4	7,3
2	США	12800	7761	8653	10326	11066	11661	13,0	5,4
3	Японія	10140	9625	8398	9943	9630	9775	10,9	1,5
4	Німеччина	5526	5906	6311	5649	5718	5908	6,6	3,5
5	Республіка Корея	3144	4272	4657	4562	4521	4525	5,0	0,1
6	Індія	801	3536	3936	4175	3881	3840	4,3	- 1,5
7	Мексика	1935	2345	2680	3002	3052	3365	3,7	10,2
8	Бразилія	1681	3382	3406	3423	3712	3146	3,5	- 15,3
9	Іспанія	3032	2388	2354	1979	2163	2403	2,7	11,1
10	Канада	2962	2071	2134	2453	2380	2394	2,7	0,6
11	Росія	1202	1403	1988	2233	2175	1887	2,1	- 13,6
12	Таїланд	325	1644	1458	2429	2457	1880	2,1	- 23,5
Разом зазначені країни		45617	62597	64393	69446	72872	74507	83,0	3,6
Інші країни світу		12754	15261	15715	14842	14428	15230	17,0	5,5
Всього у світі		58374	77858	80108	84288	87300	89737	100,0	2,6

Укладено та у % до загального обсягу та попереднього року розраховано автором.

Джерело: [6].

Аналіз наведених даних свідчить, що світовим лідером у виробництві автотранспортних засобів починаючи з 2010 року є Китай (26,4% світового виробництва в 2014 році), випереджаючи американські, японські та європейські компанії. Другу позицію посіли США (13,0%), третю – Японія (10,9%). Лише на ці три країни припадає 50,3%, а на дванадцять країн-лідерів – 83% світового виробництва автотранспортних засобів.

Світові продажі нових автомобілів в 2014 році склали 87 млн. одиниць, що на 3,5 млн.

більше порівняно з 2013 роком [7].

Країни-лідери з продажу нових автомобілів у 2013-2014 роках наведені у табл. 2.

Таблиця 2

Країни-лідери з продажу нових автомобілів у 2013-2014 роках

Рейтинг у світових продажах (2014 р.)	Країна	2013		2014		2014/2013, %
		тис. од.	% до загального обсягу	тис. од.	% до загального обсягу	
1	Китай	21900	26,2	23562	27,1	7,6
2	США	15604	18,7	16531	19,0	5,9
3	Японія	4562	5,5	4700	5,4	3,0
4	Бразилія	3580	4,3	3333	3,8	- 6,9
5	Індія	3130	3,7	3140	3,6	0,3
6	Німеччина	2952	3,5	3037	3,5	2,9
7	Росія	2777	3,3	2491	2,9	- 10,3
8	Великобританія	2265	2,7	2476	2,8	9,3
9	Канада	1746	2,1	1853	2,1	6,1
10	Франція	1790	2,1	1796	2,1	0,3
11	Республіка Корея	1544	1,8	1664	1,9	7,8
12	Італія	1305	1,6	1360	1,6	4,2
Разом зазначені країни		63155	75,6	65943	75,8	4,4
Інші країни світу		20345	24,4	21057	24,2	3,5
Всього у світі		83500	100	87000	100	3,4

Укладено та у % до загального обсягу та попереднього року розраховано автором.

Джерела: [6-8].

Світовим лідером з продажів нових автомобілів у 2014 році є Китай (23,6 млн. од. – зростання 7,6%), який продовжує нарощувати обсяги продажів, збільшуючи відрив від інших країн. Другу й третю позицію посідають США (16,5 млн. од.) та Японія (4,7 млн. од.). Варто зазначити, що значно збільшили обсяги продажів нових автомобілів у 2014 році Великобританія (9,3%), Республіка Корея (7,8%) і Канада (6,1%). Водночас зменшилися обсяги продажів авто в Росії – на 10,3% та Бразилії – на 6,9%.

Провідними продавцями на світовому автомобільному ринку за результатами 2014 року є такі автоконцерни: Toyota Motor Corporation (обсяг продажів 10 млн. одиниць); General Motors (9,9 млн.); Renault Nissan (8,5 млн.); Hyundai Motors (8,1 млн.); Volkswagen Group (6,55 млн.); Ford Motor Company (5,7 млн.); SAIS (Shanghai Automotive International Co.) (5,62 млн.); Fiat Auto (4,75 млн.); Honda (4,3 млн.); Daimler AG (2,5 млн.); PSA Peugeot Citroen (2,4 млн.); BMW (2 млн.); Suzuki Motor Corporation (1,89 млн.); Tata Motors (1,3 млн.) [9, с.8-9].

В 2014 році продажі легкових автомобілів у світі збільшилися порівняно з 2013 роком на 4% (з 62,7 млн. од. до 64,9 млн. од., що становить 74,6% світових продажів автомобілів).

Варто зазначити, що серед моделей автомобілів, які найбільше продавалися в 2014 році, стали: Toyota Corolla (1,22 млн. одиниць), Ford Focus (1,02 млн.), Volkswagen Golf (0,95 млн.), Ford F Series (0,9 млн.), Hyundai Elantra (0,8 млн.), Toyota Camry (0,76 млн.). Обсяги продажів китайського автомобіля Wuling Hongguang за 2014 рік збільшилися на 67,4%, який посів сьому позицію (0,75 млн.) і поставляється на внутрішній ринок.

Щодо особливостей світового автомобільного ринку в сучасних умовах, то вони є такими. Першою слід назвати його звуження. Це можна пояснити, насамперед, падінням російського автомобільного ринку: продажі автомобілів за 2015 рік зменшилися на 31% (продано 1,5 млн. автомобілів порівняно з 2,5 млн. у 2014 році). На китайському автомобільному ринку влітку 2015 року в результаті проблем з фондовою біржею почався спад виробництва та продажів (продано 20 млн. автомобілів порівняно з 23,5 млн. у 2014 році). Також падіння продажів ста-

лося у багатьох країнах Латинської Америки, де стан економіки значною мірою залежить від ціни нафти (а вона знизилася майже втричі).

Звуження світового авторинку також обумовлено гучним скандалом у зв'язку з фальсифікацією компанією Volkswagen даних про екологічну чистоту своїх автомобілів. Ситуація є настільки серйозна, що цьому концернові, який входить у п'ятірку світових лідерів, загрожує банкрутство.

На звуження світового автомобільного ринку також впливає розвиток моделі спільного використання. Дедалі більше людей у світі надають перевагу поїздкам на попутному транспорті (інтернет-сервіси типу Uber або Bla-Bla-Car стають усе більш популярними) й короткостроковій оренді автомобілів. І хоча такі ринки, як Індії та Бразилії продовжують розвиватись, заробити на них дуже складно, оскільки місцеві жителі надають перевагу купівлі дешевих автомобілів – за 3-4 тис. дол. США [9, с. 9].

Другою особливістю світового автомобільного ринку в сучасних умовах є його уніфікація та «китаїзація» заради зниження ціни. За умов скорочення попиту виробники змушені думати над тим, щоб максимально знизити ціну на автомобілі без шкоди для якості (норми безпеки при ДТП і жорсткі екологічні норми діють в усьому світі). Перш за все, для досягнення зазначеної цілі – уніфікація автомобілів, що призводить до економії на розробці та виробництві комплектуючих. Так, звичайним явищем стало, коли на одній базі здійснюється випуск до 30 моделей абсолютно різних автомобілів. І якщо раніше так чинили всередині одного концерну (наприклад, моделі Renault та Nissan багато в чому повторюють один одного, а Audi всередині дуже важко відрізнити від Skoda та Volkswagen), то зараз звичайним явищем є навіть співробітництво між конкурентами.

Заради зниження ціни сьогодні здійснюється перенесення виробництва у Китай, де вже сьогодні працюють 23 великих спільних підприємства. Незважаючи на падіння продажів на китайському ринку, місцеві виробники продовжують розвиватись і навіть купувати європейські компанії (заради технологій та патентів). Так, китайська промгрупа BAIC Motors Corp здійснює переговори про купівлю частки у Daimler AG, лише підвищивши вартість акцій німецького концерну.

Третьою особливістю світового автомобільного ринку є те, що в останні роки на його розвиток зростає вплив технологічних інновацій у розробці силових агрегатів автомобілів. У зв'язку з подорожчанням пального для автомобілів та забрудненням навколишнього природного середовища споживачі хочуть купувати більш економічні автомобілі. Свою роль у цьому відіграють і уряди, встановлюючи все більш жорсткі екологічні норми на викиди шкідливих речовин автомобілями. Декілька компаній уже продають на ринку автомобілі з гібридними паливно-електричними двигунами. Серед них: Toyota, Lexus, Volkswagen, Honda [10].

Розробляються автомобілі виключно на електричній енергії, водневих паливних елементах. Варто зазначити, що у Японії почалися продажі першого в світі серійного автомобіля з водневим двигуном – седана Mirai («Майбутнє») виробництва компанії Toyota Motor Corp. Значне збільшення виробництва авто на водні (до 50 тис. на рік) буде досягнуто у 2020 році, коли в Токіо пройдуть літні Олімпійські ігри. А в 2030 році вже кожен десятий проданий у Японії авто буде на водневих паливних елементах, що, за прогнозом консалтингової компанії Deloitte Tohmatsu Consulting Co., забезпечить японській економіці додаткові 36,9 млрд. дол. прибутку [11].

Підвищений попит на екологічно безпечні автомобілі з електричними й гібридними двигунами спостерігається в Китаї, для якого актуальна проблема забрудненого навколишнього середовища. Також актуальні екологічно безпечні автомобілі для густонаселеної Індії. Можливо, зростання попиту на електромобілі підвищиться в 2016 році, тому що долар поки непохитно зростає, і ціна на бензин – разом з ним [12].

Четвертою особливістю світового автомобільного ринку є також те, що на ньому активно відбуваються зміни країн-лідерів як з виробництва, так і продажів автотранспортних засобів. Корпорація Toyota вперше здобула світове лідерство з продажів автомобілів у 2008 році, обігнавши General Motors, яка тримала пальму першості протягом понад семи десятиліть. У

2011 році позиції Toyota погіршилися через цунамі та землетрус у Японії, які негативно позначилися на виробництві. Однак, уже в 2012 році Toyota відновила лідерство, яке й зберігала протягом останніх трьох років. Проте, у першому півріччі 2015 року німецький автоконцерн Volkswagen AG обігнав японського конкурента. Однак, міжнародний скандал, що спалахнув у вересні 2015 року довкола найбільшого німецького автовиробника через дефектне програмне забезпечення своїх автомобілів з дизельними двигунами, змусив Volkswagen призупинити продажі дизельних авто на низці ринків. США зобов'язали відкликати з американського ринку півмільйона автомобілів. Volkswagen визнав, що несправне програмне забезпечення встановили на 11 млн. авто. За перші дев'ять місяців 2015 року Toyota продала 7,49 млн. авто, Volkswagen – 7,43 млн., General Motors – 7,2 млн. [13].

Зазначимо, що за останні десять років світовий авторинок збільшився приблизно на третину. За прогнозами світових аналітиків, до 2030 року глобальний автомобільний ринок може збільшитись на 40-45% порівняно з 2015 роком і досягти 125-130 млн. одиниць. При цьому приблизно 75% буде припадати на легкові автомобілі та 25% – на комерційні. Провідну роль буде відігравати Китай, розмір автомобільного ринку якого через 15 років збільшиться до 40 млн. автомобілів. Також суттєво виростуть ринки Індії, Бразилії та ряду азійських країн [14]. Але почне змінюватись якісна структура автомобільного ринку. Автомобілі стануть доступнішими все більшому числу споживачів та з'явиться так звана мода оновлення, коли кожне нове покоління автомобілів володітиме дедалі більшими функціями «гаджета», які буде складно відтворити на попередній моделі.

Висновки. Одним з найбільш розвинених товарних ринків є світовий автомобільний ринок, на якому сконцентрована величезна кількість виробників та продавців автотранспортних засобів. Світові лідери з виробництва й продажу авто з року в рік виборюють своїх споживачів, здійснюючи постійний пошук нових ринків збуту автомобільної продукції.

У даний час більшість компаній належать або знаходяться в альянсах з автомобілебудівними ТНК інших країн. Провідними продавцями на світовому автомобільному ринку, продажі яких перевищують мільйон авто, є автоконцерни Toyota Motor Corporation, General Motors, Renault Nissan, Hyundai Motors, Volkswagen Group, Ford Motor Company, SAIS (Shanghai Automotive International Co.), Fiat Auto, Honda, Daimler AG, PSA Peugeot Citroen, BMW, Suzuki Motor Corporation, Tata Motors.

Особливостями розвитку світового автомобільного ринку в сучасних умовах є його звуження, уніфікація та «китаїзація» заради зниження ціни, зростання впливу технологічних інновацій у розробці силових агрегатів автомобілів (збільшується кількість автомобілів з гібридними паливно-електричними двигунами; розробляються автомобілі виключно на електричній енергії, водневих паливних елементах тощо).

На світовому автомобільному ринку здійснилася зміна лідера як у виробництві автотранспортних засобів (яким став Китай, потіснивши американські та японські компанії), так і на ринку продажів (тепер першість за японською корпорацією Toyota, яка посунула німецького виробника авто Volkswagen та американського General Motors).

Глобальний автомобільний ринок до 2030 року, за прогнозами світових аналітиків, може досягти 125-130 млн. одиниць (на 40-45% більше порівняно з 2015 роком), з яких 75% – це легкові автомобілі та 25% – комерційні. Провідну роль відіграватиме Китай, об'єм автомобільного ринку якого збільшиться до 40 млн. автомобілів. Також істотно виростуть ринки Індії, Бразилії та низки азійських країн.

Список використаної літератури

1. Данилишин Б.М. Машинобудування в Україні: тенденції, проблеми, перспективи / Б.М. Данилишин. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2010. – 308 с.
2. Проноза П.В. Світове автомобілебудування: сучасні тенденції та перспективи розвитку / П.В. Проноза // Бізнес Інформ. – 2015. – № 8. – С. 118-125.
3. Риф'як Р.Р. Світовий та вітчизняний ринки автомобілів: порівняльний аналіз / Р.Р. Риф'як [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka/kushnir/mk.ua/?p=70473>.
4. Ладуба Т.Ю. Інтернаціоналізація автомобільної промисловості в умовах зростання національних економік / Т.Ю. Ладуба // Міжнародна економічна політика. – 2010. – № 1-2 (12-13). – С. 184-209.

5. Бодрова Н.Е. Аналіз світових тенденцій розвитку автомобільної промисловості / Н.Е. Бодрова, К.П. Булатов // Бізнес Інформ. – 2013. – № 1. – С. 78-83.
6. Офіційний сайт Міжнародної організації підприємств автомобільної промисловості (International Organization of Motor Vehicle Manufactures – IOMVM) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oica.net/>.
7. Мировые продажи автомобилей в 2014 году [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lgai.ru/publ/514390-mirovye-prodazhi-avtomobiley-v-2014-godu.html@lgai.ru>.
8. Офіційний сайт Європейської асоціації виробників автотранспорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.acea.be/>.
9. Болсуновский В. Куда идёт автопром? / В. Болсуновский // Вести. – 2015. – 30 окт. – С. 8-9.
10. Компания Toyota Motor Corporation оголосила, що загальний світовий обсяг реалізації гібридних автомобілів подолав позначку 7 мільйонів одиниць [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://newsroom.toyota.co.jp/en/detail/mail/4069183>.
11. Тойота випустила на ринок перший у світі автомобіль з водневим двигуном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unian.ua/science/1021881-toyota-vipustila-na-rinok-pershiy-v-sviti-avtomobil-z-vodnevim-dvigunom.html>.
12. Світовий автомобільний ринок – новини минає [Електронний ресурс]. – Режим доступу: nbt.com.ua/3376-svitovij-avtomobilnyj-rynok-novini-minechhtme.
13. На світовому автомобільному ринку з'явився новий лідер [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://expres.ua/news/2015/10/27/157370-svitovomu-avtomobilnomu-rynku-zyavuvysya-novyy-lider>.
14. Мировой авторынок к 2030 году составит 130 млн. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.autoconsulting.com.ua/article.php?sid=33997.

*Kovalevskiy L., Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Professor of World Economy
and International Economic Integration Chair,
Ukrainian State University of Finance and International Trade*

*Korovaychenko N., Ph.D. in Economics, Assistant Professor of World Economy
and International Economic Integration Chair,
Ukrainian State University of Finance and International Trade*

GLOBAL AUTOMOTIVE MARKET: CURRENT STATUS, SPECIAL ASPECTS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Abstract. *This article is devoted to the current problem, analysis of the actual status, special aspects and prospects for the development of the world automotive market. The dynamics of the automotive manufacturing was analyzed globally and in the leading countries. The level of production and sales of vehicles in the world regions were studied and it was proved that almost a half of the total volume of mentioned parameters belong to Asian and Middle Eastern countries. It is also recognized that during recent years China has become the world leader both in production and in sales of vehicles and greatly exceeds the USA, Japan, Germany and other countries.*

There were defined the global largest automakers, sales of which have exceeded one million units. The special aspects of the global automotive markets development were identified. Prospective of the global automotive market development was defined till 2030.

Keywords: *automotive manufacture, world automotive market, automakers, production, sales, dynamics, tendencies, competition, countries rating, region, development perspectives.*

References

1. Danylyshyn B.M. Mashynobuduvannya v Ukraini: tendentsii, problemy, perspektyvy / B.M. Danylyshyn. – Nizhyn: Aspekt-Polihraf, 2010. – 308 s.
2. Pronoza P.V. Svitove avtomobilebuduvannya: suchasni tendentsii ta perspektyvy rozvytku / P.V. Pronoza // Biznes Inform. – 2015. – № 8. – С. 118-125.
3. Ryfiak R.R. Svitovyi ta vitchyzniani rynky avtomobiliv: porivnialnyi analiz / R.R. Ryfiak [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://nauka/kushnir/mk.ua/?p=70473>.
4. Laduba T.Iu. Internatsionalizatsiia avtomobilnoi promyslovosti v umovakh zrostannia natsionalnykh ekonomik / T.Iu. Laduba // Mizhnarodna ekonomichna polityka. – 2010. – № 1-2 (12-13). – С. 184-209.
5. Bodrova N.E. Analiz svitovykh tendentsii rozvytku avtomobilnoi promyslovosti / N.E. Bodrova, K.P. Bulatov // Biznes Inform. – 2013. – № 1. – С. 78-83.
6. Ofitsiyni sait Mizhnarodnoi orhanizatsii pidpriemstv avtomobilnoi promyslovosti (International Organization of Motor Vehicle Manufactures – IOMVM) [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://oica.net/>.
7. Mirovye prodazhy avtomobiley v 2014 hodu [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.lgai.ru/publ/514390-mirovye-prodazhi-avtomobiley-v-2014-godu.html@lgai.ru>.

8. Ofitsiyni sait Yevropeiskoi asotsiatsii vyrobnykiv avtotransportu [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.acea.be/>.
9. Bolsunovskiy V. Kuda idet avtoprom? / V. Bolsunovskiy // Vesti. – 2015. – 30 okt. – S. 8-9.
10. Kompaniia Toyota Motor Corporation oholosyla, shcho zahalnyi svitovyi obsiah realizatsii hibrydnykh avtomobiliv podolav poznachku 7 milioniv odynyt [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://newsroom.toyota.co.jp/en/detail/mail/4069183>.
11. Toiota vypustyla na rynek pershyi u sviti avtomobil z vodnevym dvyhunom [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.unian.ua/science/1021881-toyota-vipustila-na-rynek-pershiy-v-sviti-avtomobil-z-vodnevym-dvyhunom.html>.
12. Svitovyi avtomobilnyi rynek – novyny mynaie [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: nbt.com.ua/3376-svitoviji-avtomobilrynok-novini-minechhyme.
13. Na svitovomu avtomobilnomu rynku z'iavyvsia novyi lider [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://expres.ua/news/2015/10/27/157370-svitovomu-avtomobilnomu-rynku-zyavyvsya-novy-lider>.
14. Miroid avtorynok k 2030 hodu sostavit 130 mln. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: www.autoconsulting.com.ua/article.php?sid=33997.

*Ковалевский Л.Г., кандидат экономических наук, доцент,
профессор кафедры мирового хозяйства
и международной экономической интеграции*

Украинского государственного университета финансов и международной торговли
*Коровайченко Н.Ю., кандидат экономических наук,
доцент кафедры мирового хозяйства
и международной экономической интеграции*
Украинского государственного университета финансов и международной торговли

МИРОВОЙ АВТОМОБИЛЬНЫЙ РЫНОК: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ, ОСОБЕННОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

Аннотация. Статья посвящена актуальной проблеме – анализу современного состояния, особенностям и перспективам развития мирового автомобильного рынка. Проанализировано динамику производства автомобилей в мире и ведущих странах-лидерах. Исследовано производство и продажи автотранспортных средств в разрезе регионов мира и доказано, что на страны Азии и Ближнего Востока приходится около половины от их общих объемов. Установлено, что за последние годы Китай стал мировым лидером как по производству, так и по продажам автотранспортных средств и значительно превосходит США, Японию, Германию и другие страны. Определены наибольшие мировые автоконцерны, продажи которых составили более миллиона единиц. Выявлены особенности развития мирового автомобильного рынка в современных условиях. Определены перспективы развития мирового автомобильного рынка до 2030 года.

Ключевые слова: автомобилестроение, мировой автомобильный рынок, автоконцерны, производство, продажа, динамика, тенденции, конкуренция, рейтинг страны, регион, перспективы развития.